

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cæremoniale FF. Minorum Strictioris Observantiæ Almæ
Provinciæ Saxonæ S. Crucis**

Sächsische Franziskanerprovinz vom Heiligen Kreuz

Nevhsii, 1706

VD18 10502327

Pars VI. De Variis Benedictionibus Et Quibusdam Absolutionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71672)

CÆREMONIALIS
Fratrum Minorum strictioris
Observantiæ Provinciæ Saxoniae
sanctæ Crucis,

PARS VI.
DE VARIIS BENEDICTIONIBUS ET
QUIBUSDAM ABSOLUTIONIBUS.
TITULUS I.

*De Benedictione et aspersione Aquæ Benedictæ
in die Dominica.*

1. Qui die Dominico primam Missam celebravit faciet benedictionem aquæ.

2. Ante summum sacrum *Sacerdos celebraturus indutus pluviali coloris Officio convenientis*, si illud non habeatur, alba & stola indutus accedit ad altare & ibi ad gradus : id est, super primum altaris gradum juxta GAVANTUM, cum Ministris similiter indutis genuflexus, etiam tempore Paschali accipit à Diacono qui illud ab Acolytho acceperat *aspersorium* præmissis consuetis osculis, & primo ter aspergit altare in medio scilicet, deinde versus cornu Evangelij, tum Epistolæ : id autem ita moderate agat, ne pallium altaris commaculet. Si Venerabile Sacramentum expositum sit non aspergit altare, juxta Ambrosianum Missale,

fale, editum Anno 1618. Deinde se adhuc genuflexus, aspergit, incipiens *Antiphonam ASPERGES ME*, & mox erectus aspergit Ministros Diaconum & Subdiaconum, & post hos Versicularios omnes adhuc genuflexos.

3. Ministrorum aspersione facta, omnes surgunt, & Sacerdos exhibita altari reverentia aspergit Clerum & Populum habens à dextris Acolythum qui sinistrâ simbriam pluvialis elevat, & dextra vasculum aquæ benedictæ portat, sic tamen lateraliter procedat Acolyth^o, ut Sacerdos quasi uno passu præcedat, reliqui Ministri manent contra altare stantes: Sacerdos sub aspersione legit Psalmum MISERERE.

4. Si adsit Prælatus, illum singulatim aspergit, facta ante & post reverentia, si plures adsint, hæc reverentia non fiat nisi digniori, reliquos autem non singulatim, sed absque ulla reflexione ad majorem vel minorem dignitatem plures simul aspergit. Si Prælatus steterit in cornu Evangelij, post aspersionem illius, ab illo latere prosequitur ob commoditatem manus dextræ, & dum reversus ad Presbyterium, facta altari reverentia se vertit ad eos qui sunt in cornu Epistolæ, & incipiendo ab iis qui sunt altari proximiores reliquos aspergit: si verò Prælatus steterit in cornu Epistolæ, post aspersionem illius, facta altari reverentia se vertit ad cornu Evangelij, & ab iis qui ab altari remotiores sunt ob commoditatem manus dextræ, ut dictum est, aspersionem incipit & prosequitur.

5. Sacerdos aspergens non inclinatur caput Clero aut Populo: quos tamen decet capite detecto stare caputq; reverenter Sacerdoti aspergenti inclinare: sub aspersione Sacerdos se decenter gerat, manumque ita elevet, ut moderatè appluat; & non in faciem aquam benedictam projiciat.

6. Sacerdos qui asperxit aquam, reversus ad altare reddit aspersorium Diacono stans ante gradus altaris. Etiam si citius redierit quam Chorus absolverit, manet cum Ministris, qui excepto Acolytho Sacerdotem aspergentem non comitantur, stans ante gradus ad altare conversus. Postquam verò Chorus finivit *junctis manibus dicit Versum: OSTENDE NOBIS DOMINE, &c.* ut in Missali.

7. Si

7. Si Episcopus adsit, Sacerdos antequam se aut Ministros aspergat, illi aspersorium, illud prævie osculando, reverenter porrigat, tum ut se, tum ut Celebrantem aspergat: si recuset, sed velit à Celebrante aspergi, id cum profunda reverentia modeste fiat. Si adsint personæ excellentes v. g. Comites aut Prælati Cathedralium Ecclesiarum, & ipsis aspersorium, antequam aspergatur Prælati Ordinis nostri reverenter præsentari poterit: attendenda autem locorum consuetudo, ne vel per excessum vel defectum peccetur.

8. Dicta oratione EXAUDI NOS DOMINE, & facta altari genuflexione ad Sacristiam revertuntur, ubi Sacerdos deposito pluviali, accepto manipulo, assumit calulam pro Missa, Ministris etiam suos manipulos assumentibus.

TITULUS II.

De variis Benedictionibus.

Benedictio Indumentorum Sacerdotalium.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℞. *Qui fecit cælum & terram.*

℣. *Dominus vobiscum.*

℞. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia et Sacerdotalia, seu Levitica vestimenta, ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum ad honorem et decorem nominis tui fieri decrevisti: adesto propitius invocationibus nostris; et hæc indumenta Sacerdotalia, de super irrigante gratiâ tuâ ingenti benedictione per nostræ humili-

humilitatis servitium puri ✠ficare, bene ✠dicere et con ✠secrare digneris : ut divinis cultibus et sacris Misteriis apta et benedicta existant : his quoque sacris Vestibus, Pontifices et Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsionebus seu tentationibus malignorum spirituum muniti et defensi esse mereantur : tuisque Misteriis aptè et condignè servire et inherere, atque in his tibi placitè et devotè perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

O R E M U S.

Deus invicta virtutis triumphator, et omnium rerum creator ac sanctificator, intende propitius preces nostras, et hæc Indumenta Leviticæ, Sacerdotalis et Pontificalis gloriæ Ministris tuis fruenda, tuo ore proprio bene ✠dicere, sancti ✠ficare et consecrare digneris, omnesque eis utentes, tuis Misteriis aptos, et tibi in eis devotè ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum, etc.

O R E M U S.

Domine Deus omnipotens, qui Vestimenta Pontificibus, Sacerdotibus et Levitis in usum Tabernaculi Fœderis necessaria, Moysen famulum tuum facere jussisti; eumque Spiritu sapientiæ ad id peragendum replevisti; hæc Vestimenta in usum et cultum Misterii tui bene ✠dicere, sancti ✠ficare et conse ✠crare digneris : atque Ministros altaris tui, qui ea induerint, septiformis Spiritus gratiâ dignanter repleti, atque castitatis stolâ beatâ facias cum bonorum fructu operum Ministerii congruentis immortalitate vestiri. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen. Po-

Postea aspergantur aqua benedicta. Sacerdos potestatem habens indumenta sacerdotalia benedicendi, uti poterit tribus supra positis orationibus in benedictione plurium simul indumentorum, quando ipsi non vacat ad quaelibet quamlibet particularem adhibere benedictionem, ut sequitur.

Benedictio Amictus.

¶. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

Immens pietatis et plenitudinis gratiarum infusor Deus; qui per os Prophetæ tui dixisti: *expande amictum tuum super te, et operi ignominiam tuam, plenitudinem gratiæ tuæ et Bene* ✠ *dictionis tuæ super hunc Amictum quæsumus propitiatus extende; ut omnes, qui eo usifuerint, perfectam quam designat amictus castigationem vocis et gula sentiant, fiantque perfecta virtute decori, ut ex amictibus ipsis reddantur tibi Deo omnipotenti moribus et gratiâ speciosi. Qui vivis et regnas, etc.*

Aspergatur aqua benedicta.

Benedictio Albæ.

¶. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

Domine Deus omnipotens, qui Aaron et Filios eius tunicis lineis in decorem et gloriam Sacerdotii indui præcepisti, cum quibus ipsi sanctificati, tibi etiam in Sanctuario ministrarent, hanc quæsumus lineam tunicam tuæ virtutis san-

Elificatione bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris : quatenus omnes, qui eâ induti in sancto ministerio tuo usi fuerint, digni fiant altaris tui *Ministri*, ipsosque septiformis gratiâ Spiritus sancti repletos, et castitatis zonâ præcinctos facias cum *Ministris Angelicis immortalitatis fruitione vestiri. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.*

Posteâ aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Cinguli.

ÿ. *Adjuvatorium nostrum, &c. ut supra.*

O R E M U S.

Deus innocentie restitutor et puritatis amator, qui utriusque Testamenti Patres lumbos suos præcingere instruxisti : quo videlicet carnalem lumborum luxuriam discerent sobrietate continentie coarctare, sancti ✠ fica et bene ✠ dic, quæsumus Domine, cingulum istud, ut omnes, qui eo cincti fuerint, et ab aestu voluptatum carnalium refrigerium sentiant, et Spiritus sancti rore perfusi, quæ tua sunt mundo corde et casto corpore desiderent et sectentur. *Per Dominum nostrum, etc.*

Posteâ aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Manipuli.

ÿ. *Adjuvatorium nostrum, &c. ut supra.*

O R E M U S.

Deus qui de fructu operum tuorum terram satias et secundum opera sua retribuis, et iudicas unumquemque ✠ Manipulum istum, per quem fructus honorum operum designantur,

nantur, tuæ bene + dictionis dono sancti + fica, quatenus Mini-
 stri altaris tui, ipso utentes Manipulo, per bonorum operum
 fructum digna se gaudeant assequi præmia meritorum. Per
 Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Stolæ.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

Ineffabilis benignitatis et clementiæ Deus, cuius jugum sua-
 ve, onusque leve esse tu ipse perhibes, quique per os Sapientis
 collum nos subicere jugo tuæ sapientiæ docuisti; bene + dic,
 quæsumus, et sancti + fica Stolam istam, jugum mansuetudinis
 præsignantem, ut Sacerdotes et Levitæ tui, qui eidem stolæ hu-
 meros et colla submiserint, suavitatis tuæ sentiant lenitatem,
 quatenus inter illam magnâ et innumerabilem turbam, quam
 B. Joannes vidit in conspectu Agni stolis albis amictam, stolas
 suas lavare in ipsius Agni sanguine mereantur; ac tamquam
 formosi in stola sua, et in multitudine suæ fortitudinis gradien-
 tes, stolâ induantur gloriæ aternaliter cum electis. Per Chri-
 stum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Planetæ seu Casulæ.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

Deus fons bonitatis et justitiæ, qui tui operis Ministros ad
 extremum vestimento casulæ, cuius munimine interius

omnia te gerentur, vestiri sanxisti, benedice quæsumus et sanctifica casulam istam, et concede petitionibus nostris, ut omnes hanc casulam induti, enumeratis intus omnium virtutum ornamentis, vinculum perfectæ charitatis super omnia habeant, quo desiderare, et quo proficere, te prestante valeant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Strictæ seu Tunicellæ.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S

OMnipotens sempiterne Deus, qui Moysi famulo tuo Levitica indumenta, quæ ad cultum Sanctuarii pertinent, facere præcepisti, benedice quæsumus, hanc Strictam seu Tunicellam, ut Subdiaconatus ministerii, quibus famuli tui decenter sunt ornati, et virtutum percipiant incrementa, et vitiorum monstra devitantes, ad te, qui via, veritas es, et vita, gratiosi valeant pervenire. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Dalmaticæ.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

DEus omnipotens bonarum virtutum dator et omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus ac petimus, ut mentibus nostris opem tuam benedictionis infundas, et hanc

et hanc Dalmaticam digno cultui tuo preparatam, virtute sancti Spiritus bene + dicere, sancti + ficare et conse + crare digneris; et omnibus eam portantibus gratiam sanctificationis sacri Mysterii tui benignè concede, ut in conspectu tuo sancti et immaculati, atque irreprehensibiles appareant, et auxilium tuæ misericordiæ acquirant. Per Christum Dominum nostrum.
R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Pluvialis.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

Domine Deus, Pater omnipotens, Rex ac magnificus Triumphator, qui per sanctos Patres nostros, qui tibi in Sacerdotali ordine placuerunt, diversi generis Ornamenta, et vestimenta Sacerdotalia fieri, et in his ornari Sacerdotes tibi servientes voluisti; exaudi propitiis Orationem nostram, et hanc Cappam seu Pluviale, dexterâ tuâ sanctâ bene + dicere, sancti + ficare et conse + crare digneris, quatenus hoc Vestimentum Ministris et Levitis, Sacerdotibus ac Pontificibus tuis, ad Divinum cultum ornandum atque explendum proficiat, sanctisq; altaribus mundi et ornati in hac Veste ministraturi irreprehensibiles in actu et dicto, interiùs exteriùsque appareant, et tibi soli Deo, puro corde et mundo corpore, omnibus diebus vitæ suæ irreprehensibiliter sanctorum Patrum exempla sequentes servire valeant, iisque sacris Mysteriis secundum tuam

Kk

volun-

voluntatem quando tibi placuerit expletis, cœlestis regni Gloriam, cum omnibus nobis sibi que commissis percipere mereantur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Mapparum seu Linteaminum
sacri Altaris.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c. ut supra.*

O R E M U S.

EXaudi Domine preces nostras, et hæc sancta Linteamina sacri Altaris usui preparata bene † dicere et sancti † ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

O R E M U S.

Domine Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum Ornamenta et Linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quæ etiam Maria texuit et fecit in usum ministerii Tabernaculi Fœderis: bene † dicere, sancti † ficare et consecrare digneris hæc Linteamina ad tegendum involvendumque Altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri IESU Christi: Qui tecum vivit et regnat, etc. R. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

Benedictio Corporalium & Pallarum,

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c. ut supra.*

O R E M U S.

Clementissime Domine, cuius inenarrabilis est virtus, cuius Mystera arcanis mirabilibus celebrantur; tribue quæsumus,

sumus, ut hoc Linteamentum a propitiationis Bene \times dictione sanctificetur, ad consecrandum super illud Corpus et Sanguinem Dei et Domini nostri Iesu Christi Filii tui: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum, R. Amen.

O R E M U S.

OMnipotens sempiternus Deus, bene \times dicere, sancti \times ficare et conse \times crare digneris Linteamentum istud ad tegendum includendumque Corpus et Sanguinem Domini nostri Iesu Christi Filii tui: Qui tecum vivit et regnat etc. Resp. Amen.

O R E M U S.

OMnipotens Deus manibus nostris opem tuam Benedictionis infunde: ut per nostram bene \times dictionem hoc linteamentum sanctificetur, et corporis ac sanguinis Redemptoris nostri novum sudarium Spiritus sancti gratia efficiatur. Per eundem Dominum, etc. Resp. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

Benedictio sacrorum Vasorum, & aliorum
Ornamentorum.

¶. Adjutorium nostrum, &c. ut supra.

O R E M U S.

EXaudi Domine preces nostras Pater clementissime, et haec purificanda Vasa et Ornamenta sacri altaris atque Ecclesiae tuae, sancti ministerii tui usui preparata bene \times dicere, san-

K k 2

ctificare

Et iustificare et consecrare digneris. Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus, à quo omnia immunda purgantur, et in quo omnia purgata clarescunt: supplices filii tui omnipotentiam tuam invocamus, ut ab his Vasis, Ornamentis et Ministeriis, quæ tibi offerunt famuli tui, omnis spiritus immundus concussus longè discedat, et per tuam benedictionem ad usum et ministerium sancti Altaris et Ecclesie tue sanctificata permaneant. Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Postea aspergatur aqua benedicta.

Benedictio Tabernaculi seu Vasculi pro Sacrosancta Eucharistia conservanda.

ψ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus Maiestatem tuam supplices deprecamur, ut Vasculum hoc pro corpore Filii tui Domini nostri Iesu Christi in eo condendo fabricatum, bene **✠**-dictionis tue gratia dicare digneris. Per eundem Dominum nostrum, &c. Resp. Amen.

Aspergatur aqua benedicta.

Benedictio Thuribuli.

ψ. *Adjutorium nostrum, &c.* ut supra.

ORE-

O R E M U S.

Deus, ad cuius sepulchrum cum aromatibus in specie animalium sanctarum virtutes sanctorum operum gestantium, diluculo mulieres venisse memorantur: et in cuius conspectu Angelus habens Thuribulum aureum stetit, et datis incensis de orationibus omnium Sanctorum ante Thronum Domini adolevisse, cœlesti iussione divulgatur; adesto propitius invocationibus nostris, et hoc Thuribulum cœlesti bene **✠** dictione perfunde, ut quicumque ex eo thymiamatis vel thuris fragrantiam senserint, tua donante immensa clementia odores orationum ante conspectum Maiestatis tuæ per manus Sanctorum emittant Angelorum atque persolvant, Salvator mundi. Qui vivis et regnas in secula seculorum. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio generalis ad quamcumque rem, cuius alibi benedictio specialis non habetur.

ÿ. Adjutorium nostrum, &c. ut supra.

O R E M U S

Bene **✠** dic Domine creaturam istam N. ut sit remedium salutare generi humano, et præsta per invocationem sancti Nominis tui, ut quicumque ex ea (vel eo) sumpserint vel usi fuerint, salutem animæ, et corporis suscipiant sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Annuli pro puella Virginitatis votum habente, aut jam emittente.

Kk 3

V. Ad-

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c. ut supra.*

O R E M U S.

Creator et Conservator humani generis, dator gratiæ spiri-
tualis, et largitor humanæ salutis, tu Domine emitte be-
ne ✠ dictionem tuam super hunc annulum; ut, quæ eum ge-
staverit, cœlesti virtute munita fidem integram fidelitatemque
sinceram teneat; sicut Sponsa Christi virginitatis propositum
custodiat, et in castitate perpetua perseveret. Per Christum
Dominum nostrum. Resp. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Crucis pectoralis.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c. ut supra.*

O R E M U S.

OMnipotens Deus, qui crucis signum pretioso Filii tui
sanguine dedicasti, quique per eandem crucem Filii tui
Domini nostri Jesu Christi mundum redimere voluisti, et per
virtutem eiusdem venerabilis crucis humanum genus ab an-
tiqui hostis chyrographo liberasti; te suppliciter exoramus,
ut digneris hanc crucem paternâ pietate bene ✠ dicere, et
cœlestem ei virtutem et gratiam impertire; ut quicumque
eam in passionis et crucis Unigeniti tui signum ad tutelam cor-
poris et animæ super se gestaverit, cœlestis gratiæ plenitudinem
in ea, et munimen valeat tuæ benedictionis accipere. Quem-
admodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellen-
dam benedixisti, ita et hoc signum tuâ dexterâ bene ✠ dic, et
contra

contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuæ defensionis impende : ut portantibus illud animæ pariter et corporis prosperitatem conferat salutarem , et spiritualia in eis dona multiplicet. Per eundem Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Benedictio Rosarij.

Ÿ. Adjutorium nostrum, &c. ut supra.

O R E M U S.

OMnipotens et misericors Deus , qui propter nos Filium tuum unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum, de cœlis in terram descendere, et de Beatissimæ Virginis Mariæ utero Angelo nuntiante , carnem suscipere voluisti, ut nos eriperes de potestate diaboli ; obsecramus immensam clementiam tuam , ut hæc signa Psalterii in honorem et laudem eiusdem Genitricis Filii tui ab Ecclesia tua fidei dicata benedicas et sancti fices, eisque sanctam infundas virtutem Spiritus sancti, ut quicumque horum quodlibet secum portaverit, atque in domo sua reverenter habuerit , sancta abundet devotione, et ab omni hoste visibili et invisibili semper et ubique in seculo liberetur, et in exitu suo à Beatissima semper Virgine Maria tibi plenus bonis operibus presentari mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Aspergatur aquâ benedictâ.

Bene-

Benedictio vini in festo S. Joannis Evangelistæ.

℣. *Adjutorium, &c.*

℣. *Dominus vobiscum, &c.*

† *Initium S. Evangelii secundum Joannem.*

℣. *Gloria tibi Domine.*

IN principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum : & Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt : & sine ipso factum est nihil, quod factum est. In ipso vita erat : & vita erat lux hominum : & lux in tenebris lucet : & tenebra eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Ioannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, qua illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat : & mundus per ipsum factus est : & mundus eum non cognovit. In propria venit, & sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus. Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis : neque ex voluntate viri : sed ex Deo nati sunt. Et Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis. Et vidimus gloriam ejus : gloriam quasi unigeniti à Patre, plenum gratia & veritatis.

R. *Laus tibi Christe.*

P S A L M U S.

Dominus regit me, & nihil mihi deerit : in loco pascue, ibi ^{me} collocavit.
Super aquam refectiois educavit me, animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ : propter nomen suum.

Nam etsi ambulavero in medio umbræ mortis : non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Virga tua & baculus tuus : ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam : adversus eos, qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum : & calix meus inebrians, quàm præclarus est.

Et misericordia tua subsequetur me : omnibus diebus vitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini, in longitudinem dierum.

Gloria Patri. & Filio, &c.

Kyrie

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, Pater noster, &c.

Ps. Et ne nos inducas in tentationem, &c.

Ps. Salvos fac fideles tuos.

R. Deus meus sperantes in te.

Ps. Esto nobis Domine turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Ps. Gustate & videte quoniam suavis est Dominus.

R. Beatus vir, qui sperat in eo.

Ps. Et si mortiferum quid bibent.

R. Non eis nocebit.

Ps. Domine exaudi orationem meam, &c.

Ps. Dominus vobiscum, &c.

O R E M U S.

Deus, et Pater Domini nostri Iesu Christi cuius Imperio
cœli firmati sunt; cui omnis creatura deservit, et omnis
potestas subiecta est, et expavescit: nos te in auxilium nostrum
invocamus, cuius audito nomine serpens conquiescit: draco
fugit: vipera filet: et subdola illa quæ dicitur rana inquieta
torpescit: scorpio extinguitur: regulus vincitur: squal-
langus nihil noxium operatur: et omnia venenata et adhuc
fortiora animalia noxia terrentur. Tu Domine extingue om-
nes diabolicas fraudes et omnes humano generi adversantes
nequitias, et hunc liquorem vini per intercessionem S. Joannis
Evangelistæ tuæ virtute benedicito, et omnes ex eo gustantes
meritis et precibus sanctissimæ Dei Genitricis Mariæ, omnium
Sanctorum tuorum intervenientibus, ab omni malo custodias:
et ad Regnum gloriæ tuæ perducas. Per Dom. etc.

O R A T I O.

Deus, qui mirabili potentia vinum producis ex vite, ut inde

Ll

exhi-

laretur cor hominis : qui mirabili potentia in Chana Galilee
ad potandum : nuptiali populo aquam convertisti in vinum,
quique mirabilissimam potentiam per manus Sacerdotum elemen-
tum vini quotidie in sacratissimum tuum transformas sangui-
nem. Deus cuius potestate Joannes Evang. venenosi potus
digessit toxicum, bene ✠ dicere dignare hanc creaturam vini,
ut omnes ex eo gustantes expulso toto genere nocivo, infuso tua
bene ✠ dictionis mysterio in anima et corpore mereantur mi-
sericorditer exhilarari. Per Dominum nostrum Iesum Chri-
stum, etc.

O R E M U S.

BEati Joannis Evangeliste quæsumus Domine supplicatio-
ne placatus : et veniam nobis tribue, et remedia æterna
concede. Per Dominum nostrum, etc.

Et bene ✠ dictio Dei Pa ✠ tris Omnipotentis, et Fi ✠ lii, et
Spi ✠ ritus sancti descendat super hunc liquorem vini, et ma-
neat semper. Amen.

Benedictio Candelarum extra diem Purifica-
tionis B. M. V.

✠. Adjutorium nostrum, &c.

✠. Dominus vobiscum, &c.

O R E M U S.

Domine Iesu Christe Fili Dei vivi, bene ✠ dic candelas
istas supplicationibus nostris, et infunde eis Domine, per
virtutem sanctæ cru ✠ cis benedictionem cœlestem, qui eas ad
repellendas tenebras humano generi tribuisti : talemque be-
nedictio-

nedictionem signaculo sanctæ crucis accipiant, ut quibuscunque locis accensa, siue posita fuerint, discedant Principes tenebrarum, et contremiscant, et fugiant pavidum cum omnibus ministris suis ab habitationibus illis: nec præsumant amplius inquietare, aut molestare servientes tibi Omnipotenti Deo.

Qui vivis et regnas in secula seculorum. Resp. Amen.

Postmodum aspergantur aquâ benedictâ.

Benedictio Domorum, quocunque anni tempore facienda, cum asperzione aquæ benedictæ.

Parochus seu alij Sacerdotes volentes aliquam particularem domum, vel generaliter domos fidelium alio tempore intra annum aspergere aquâ benedictâ, ingredientes domum dicant: *Pax huic domui, & omnibus in ea habitantibus.* Deinde loca aspergendo dicant Antiphon. *Asperges me Domine hyssopo, & mundabor: lavabis me, & super nivem dealbabor.*

P S A L M U S.

Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Gloria Patri, &c. & repetitur Antiphona: Asperges me Domine, &c.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam, &c.

Ÿ. Dominus vobiscum, &c.

O R E M U S.

Exaudi nos Domine, sancte Pater omnipotens, eterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de cælis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum.
Resp. Amen.

Deinde aspergat aquâ benedictâ.

Benedictio Domus novæ, vel loci.

Quando benedicitur domus, accendatur una candela benedicta,
& crux antecedar.

Ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.*

Ÿ. *Dominus vobiscum, &c.*

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus, qui Sacerdotibus tuis præ
cæteris tantam gratiam contulisti : ut quidquid in tuo
nomine dignè, perfectèque ab his agitur, à te fieri credatur.
Quæsumus immensam clementiam tuam, ut quod modò visi-
taturi sumus, visites, quidquid benedicturi, be-
ne-
ad ea, quæ acturi sumus, dextram tuæ potentia extendas, fiatq;
ad nostræ humiliatis ingressum, et introitum, Sanctorum tuo-
rum meritis, fuga demonum, et Angelipacis ingressus, per
Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

O R E M U S.

DOMINE sancte Pater, per merita N. benedic
domum istam, bene-
ne-
dicere. O! Domine JESU CHRISTE quæsumus,
qui Discipulis tuis dixisti, in quamcunque domum intraveri-
tis, salutate eam dicentes, pax huic domui : veniat pax illa
super domum istam, et super omnes famulos, et famulas tuas,
qui eam inhabitant nunc, et inhabitaturi sunt, et eos ab omni in-
firmitate eripere et liberare digneris, et replere centesimo fructu
vini, et olei, et frumenti, et in futurum illis æternam concede-
re gloriam. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.
Bene-

Benedic Domine domum istam, et locum istum cum edificiis suis : et sit ibi sanitas, sanctitas, virtus, et gloria, atque humilitas, bonitas, et mansuetudo, lenitas, et plenitudo legis, obedientiaque Deo Patri, et Filio, et Spiritui sancto. Haec Bene dictio sit super domum vel super locum istum, et super omnes habitantes in eo, Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Sancti Angeli Dei descendant in hanc domum : et eam defendant, et protegant ab omnibus demonibus, et factoris, per pietatem Dei semper. Amen.

Conserua Domine Domum istam in aeternum impollutam, quam à spiritibus immundis flagellantibus, nunc mundo, purgo, et benedico et sanctifico, egrediatur fons de domo tua Domine super domum istam, ut irrigetur misericordiâ tuâ, et dic Angelo percutienti : cesset jam manus tua : appareat Maestas tua, et sanctifi et cet hoc habitaculum. Sancta Maria inuoco nomen tuum super hanc domum, et locum : benedic eum : quia tu es Mater misericordiæ, et consolatrix afflictorum : S. Pater, N. exurge, et per Passionem Iesu Christi benedic, et sanctifica et hanc domum, et locum istum, ut demones et eorum maleficia non possint latere, neque stare in hac domo, vel loco, nam ego N. Sacerdos Dei, et Servus tuus, in tuo nomine destruo, et annihilat facturas, et omnia maleficia facta, vel fienda in hac domo, vel loco, et benedico et sanctifico et hanc domum, et locum : ut demones, et factoris eorum non possint stare, nec durare, sed nunc omnia destruantur, et

ficiant. In nomine Pa^tris et Fi^li, et Spiritus ^sancti,
Amen.

Peto Domine, per tuam bonitatem, ut domus, et locus iste, sit benedictus ^{et} à tua sancta dextera: ut sit ignis ardens demonibus, ut semper fugiant confusi; nec ullo modo possint stare, nec latere, vel die, vel nocte, et omnes habitantes securi sint, et quiescant in tua pace, sine turbatione, vel strepitu, et sine aliquo nocumento diabolico, et tua benedictio sit semper super domum, et locum istum, et super omnes habitantes in eo, per te Iesu Christe, Amen.

Pax, et bene^f dictio sanctissimæ Trinitatis, et S. N. patrocinium descendat super domum hanc. Amen.

Et habitantes in hac domo per nomen Iesu possint devotè orare, quiete dormire, comedere, bibere, et alia naturalia agere licite, et exercere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.
Aspergatur aquâ benedictâ, & thurificetur.

Benedictio Panis.

ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.*

ÿ. *Dominus vobiscum, &c.*

O R E M U S.

Domine Iesu Christe panis Angelorum, panis vivus aeternæ vitæ, bene ^{et} dicere dignare panem istum, sicut benedixisti quinque panes in deserto, ut omnes ex eo gustantes, inde corporis et animæ percipiant sanitatem. Qui vivis et regnas in secula secula seculorum. Resp. Amen.

Aspergat aquâ benedicta.

Alia

Alia benedictio Panis.

Ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.*

Ÿ. *Dominus vobiscum, &c.*

O R E M U S.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae DEUS, bene + dicere digneris hunc panem tua sancta spiritali benedictione: ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis, atque contra omnes morbos, et universas inimicorum insidias tutamen. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, panem vivum, qui de caelo descendit, et dat vitam, et salutem mundo; et tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum. R. Amen.

Et aspergat aquâ benedictâ.

Benedictio ad quodcunque Comestibile.

Ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.*

Ÿ. *Dominus vobiscum, &c.*

O R E M U S.

Bene + dic Domine creaturam istam N. ut sit remedium salutare generi humano: et presta per invocationem sancti nominis tui, ut quicumque ex ea sumpserint, corporis sanitatem, et animæ tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Aspergat id aquâ benedictâ.

Benedictio Armentorum, Equorū Boum Ovium, &c.

Ÿ. *Adjutorium nostrum, &c.*

Ÿ. *Dominus vobiscum.*

O R E M U S.

Deus

DEus Pater Domini nostri Jesu Christi, cuius verbo cœli firmati sunt, cui omnis creatura deseruit, omnis potestas subiecta est, cuius audito nomine serpentes conquiescunt, dracones fugiunt, vipera silent, scorpiones extinguuntur, reguli vincuntur, phalangia nihil noxium operantur, venenata non nocent, cunctaque noxia animalia licet ferocia terrentur: ad auxilium nostrum te imploramus. Tu ab hoc armento omnes diaboli fraudes repelle, ferarum incursum amove, venena rescinde, eumque ab omnibus infirmitatibus, et periculis libera. Dignare Domine per nomen sanctissimum dulcissimi Filii tui, per intercessionem B. V. Mariæ Matris eius; per merita S. Antonii, omniumque Electorum tuorum conservare hunc gregem, expurgare ab omni adversariorum nequitia stabulum, salvificare pabulum, fecunditatem ei tribuere, ei tua efficacissima benedictione replere omnia, quæ usui huius armenti adaptantur, et adaptanda erunt. Per eundem Dominum, etc.

Sequentia sancti Evangelij secundum Lucam.

R. Gloria tibi Domine.

IN illo tempore: Pastores loquebantur ad invicem, dicentes: Transeamus usque Bethlehem, & videamus hoc Verbum, quod factum est, quod Dominus ostendit nobis: & venerunt festinantes, & invenerunt Mariam, & Ioseph, & infantem positum in præsepio. Videntes autem cognoverunt de Verbo, quod dictum erat illis de puero; & omnes qui audierunt, mirati sunt; de his, quæ dicta erant à Pastoribus ad ipsos: Maria autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. Et reversi sunt Pastores glorificantes & laudantes Deum in omnibus, quæ audierant, & viderant sicut est ad illos dictum.

R. Laus tibi Christe.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O R E

O R E M U S.

Domine Deus, Rex cœli et terræ, Verbum Patris, per quem
 Omnia facta sustentationi nostræ tradita sunt. Qui ut
 redimeres nos peccatores à faucibus inferni, et à potestate dia-
 boli, carnem nostram sumere decrevisti, et per Spiritum san-
 ctum in utero B. V. Mariæ conceptus, in caula inter jumenta
 nasci non es dedignatus, et pannis involutus in præsepio recl-
 nari voluisti: respice quæsumus humilitatem nostram, et
 sicut nostris laboribus, atque necessitatibus per jumenta subve-
 nimentum tribuisti, ita tua benignissima miseratione hæc ar-
 menta custodire et tueri non recuses, nobisque famulis tuis,
 cum temporali proventu tuam immarcessibilem gratiam con-
 ferre. Qui vivis et regnas, etc.

Aspergatur, &c.

Benedictio Scapularis B. V. MARIE.

Accensam candelam habeat.

Ps. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

Ps. Domine Deus virtutum converte nos.

R. Et ostende faciem tuam & salvi erimus.

Ps. Domine exaudi orationem meam, &c.

Ps. Dominus vobiscum, &c.

O R E M U S.

Suppliciter te Domine rogamus, ut super hunc habitum ser-
 vo tuo imponendum bene **✠** dictio tua benigna descendat,
 ut sit benedictus, atque divina virtute proculpellantur hostium
 nostrorum visibilibus, et invisibilium tela nequissima.

Amen.

Mm

O R E-

O R E M U S.

CApit omnium fidelium Deus, et humani generis Salva-
tor, hunc habitum, quem propter tuum, tuæque Genitricis
Virginis Maria de monte Carmelo amorem, atque devotio-
nem, servus tuus est delaturus, dextera tuâ sancti ✠ fica, et
hoc quod per illum mysticè datur intelligi, tuâ semper custodiâ
corpore et animo servetur, et ad remunerationem perpetuam
cum Sanctis omnibus felicissimè perducatur. Qui vivis et
regnas in secula seculorum. Amen.

O R E M U S.

CReator, Conservator, et Salvator omnium, largitor hu-
manæ salutis Deus, et dator gratiæ spiritualis, bene ✠ di-
ctionem tuam super hunc habitum immitte; ut qui eum gesta-
verit, cœlesti virtute munitus, fidem integram, spem firmam,
et charitatem desideratam teneat, et à te nunquam separari
permittas. Qui vivis et regnas in secula seculorum, Amen.

Aspergatur, &c.

Benedictio Ensis.

Minister coram benedicturo enses, & enses accepturo, teneat
ensem, benedicens autem sedeat & dicat:

✠. Adjutorium nostrum, &c.

✠. Dominus vobiscum, &c.

O R E M U S.

BEne ✠ dicere digneris quæsumus Domine Ensem istum, et
hunc famulum tuum N. N. qui eum te inspirante suscipere
desiderat, pietatis tuæ custodiâ munias, et illæsum conserves.
Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

Deinde

Deinde aspergat ense aquâ benedictâ & accipienti genuflexo tradat eum sequentia dicendo :

Accipe NN. ense istum in nomine Pa + tris, & Fi + lij, & Spi + ritus sancti, & utaris eo ad defensionem tuam, ac S. Dei Ecclesia, & ad confusionem inimicorum Crucis Christi, ac fidei Christianæ; & quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injustè ledas. Quod ipse tibi prestare dignetur, qui cum Patre, & Spiritu sancto vivit & regnat in secula seculorum. R. Amen.

Benedictio Vexilli bellici.

V. Adjuvator nostrum, &c.

V. Dominus vobiscum.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus, qui es cunctorum Benedictio, et triumphantium fortitudo : respice propitius ad preces humilitatis nostræ, et hoc Vexillum, quod bellico usui præparatum est, cœlesti benedictione sanctifica, ut contra adversarias et rebelles nationes sit validum, tuoque munimine circumseptum, sitque inimicis Christiani populi terribile, ac intercedentibus Sanctis tuis, solidamentum, et victoriae certa fiducia. Tu enim es Deus, qui conteris bella, et cœlestis præsidii sperantibus in te præstas auxilium. Per Christum, etc.

Aspergatur aquâ benedictâ, & cui traditur dicatur :

Accipe Vexillum cœlesti benedictione sanctificatum : sitq; inimicis populi Christiani terribile, & det tibi Dominus gratiam; ut ad ipsius nomen, & honorem cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumis, & securus. In nomine Pa + tris, & Fi + lij, & Spi + ritus sancti, Amen.

Si quis aliarum rerum, præter supradictas Benedictiones desideret, consulat imprimis Pontificale Romanum, nostrum P. SANNIG, aliosque Auctores.

TITULUS III.

De Benedictione Agni Paschalis, Ovorum et
Panis.

IN festo sancto Paschæ fit Agni Paschalis solemnis benedictio hoc ritu :

Ponantur in mensa Agnus Paschalis affatus, aliæve carnes, ova & panis. Sacrista curam habet ut tempestivè habeatur aquâ benedictâ; Acolythus crucem defert, cui assistunt duo Versicularii, omnes superpelliceis induti, tenentes candelabra cum candelis accensis. Tum Praeses assumpta stola benedicit agnum, ova & panem, ut sequitur :

ÿ. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

R. *Qui fecit cælum & terram.*

ÿ. *Dominus vobiscum.*

R. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

DEus qui per famulum tuum Moysen in liberatione populi tui de Ægypto, agnum occidi iussisti, in similitudinem Domini nostri Jesu Christi, et utrosque postes domorum de sanguine eiusdem agni perungi praecepisti : ita benedice et sancti-
ficare digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus, per resurrectionem eiusdem Domini nostri Jesu Christi, qui tecum vivit et regnat in secula seculorum. *Resp. Amen.*

O R E M U S.

Subveniat quaesumus Domine tuae benedictionis gratia huic ovorum creaturae : ut eibus salubris fiat fidelibus tuis,
in tua-

in tuarum gratiarum actione sumentibus, ob resurrectionem
Domini nostri Iesu Christi : Qui tecum vivit et regnat in
secula seculorum. Resp. Amen.

O R E M U S.

Domine Iesu Christe Panis Angelorum, panis vivus æ-
ternæ vitæ bene ✠ dicere dignare panem istum, sicut be-
nedixisti quinque panes in deserto, ut omnes ex eo gustantes,
inde corporis et animæ percipiant sanitatem : Qui vivis et
regnas in secula seculorum. Resp. Amen.

Benedictione peracta Acolythus cum Versiculariis discedunt, &
dicitur Benedictio mensæ.

TITULUS IV.

Forma Absolutionis ab Hæresi.

Postquam Hæreticus est sufficienter instructus in articulis Fidei,
adducatur coram testibus ad aliquod altare, & si sit Hæreticus ro-
leratus in partibus Germaniæ, non fiant aliæ Cæremoniæ verberatio-
nis, &c. Sed jubeatur facere professionem Fidei sequentem editam à
Pio IV.

Professio Fidei à Pio IV. decreta.

EGO N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur
in Symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet : Credo
in unum Deum Patrem Omnipotentem, Factorem cæli & terra, visibilibus
omnium & invisibilibus. Et in unum Dominum Iesum Christum Filium Dei
unigenitum, ex Patre natum ante omnia secula : Deum de Deo, lumen de
lumine, Deum verum de Deo vero ; Genitum non factum consubstantialem
Patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter
nostram salutem, descendit de cælis. Et incarnatus est de Spiritu sancto, ex

Mm 3

Maria

MARIA Virgine : ET HOMO FACTUS EST. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato, passus & sepultus est. Et resurrexit tertiâ die secundum scripturas. Et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem; Qui ex Patre Filioque procedit; Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur. Qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma, in remissionem peccatorum, & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones; reliquasque ejusdem Ecclesie observationes, & constitutiones, firmissimè admitto, & amplector.

Item Sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto: nec eam unquam nisi juxta unanimum consensum Patrum accipiam, & interpretabor.

Profiteor quoque septem esse verè & propriè Sacramenta novæ legis à Iesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre: & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine Sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoque & approbatos Ecclesia Catholica ritus, in supradictorum omnium Sacramentorum solemnè administratione recipio & admitto.

Omnia & singula que de peccato originali, & de justificatione, in sacrosancta Tridentina Synodo definita, declarata fuerunt, amplector, & recipio.

Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum proprium, & propitiatorium Sacrificium pro vivis et defunctis: atque in sanctissimo Eucharistie Sacramento esse verè realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, una cum anima, & divinitate Domini nostri Iesu Christi; fierique conversionem totius substantie panis, in corpus, & totius substantie vini, in sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem nominat.

Fateor etiam sub altera tantum specie totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Con-

Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragijs iuvari: similiter & Sanctos unà cum Christo regnantes, venerandos, atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre atque eorum Reliquias esse venerandas.

Firmissimè assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse atque eis debitum honorem, venerationem impertiendam.

Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo.

S. Catholicam, & Apostolicam Rom. Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem & Magistram agnosco, Romanoque Pontifici B. Petri Apostolorum Principis Successori, ac Iesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, & juro.

Cetera item omnia à sacris Canonibus & Oecumenicis Concilijs, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita & declarata, indubitanter recipio, atque profiteor, simulque contraria omnia, atque hereses quascunque ab Ecclesia damnatas, rejectas, & anathematizatas ego pariter damno, rejicio, & anathematizo.

Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in presenti spontè profiteor, ac veraciter teneo, eandem integram & inviolatam, usque ad extremum vitæ spiritum constantissime (Deo adjuvante) retinere & confiteri, atque à meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & predicari, quantum in me erit, curaturum: Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

Eadem Professio pro Hæretico Germanico.

Ich N. bekenne und glaube von grund meines Hertzens
samentlich und sonderlich alles so in dem heiligen Glau-
ben begriffen ist / den die heilige Römische Kirch / auf
diese Weise gebraucht. Ich glaube in einen Gott Väter/
Allmächtigen Schöpfer Himmels und der Erden / aller sicht-
baren und unsichtbaren Dingen / und in einen unsern Herrn **JE-
sum**

sum Christum/ den eingebornen Sohn Gottes/ aus dem Vatter von Ewigkeit geboren/ Gott von Gott/ Licht vom Licht/ ein wahrer Gott/ vom wahren Gott geboren/ und nicht erschaffen/ gleicher Substantz und Wesens mit dem Vatter/ durch Ihn seynd alle Ding erschaffen. Der umb uns Menschen und unsers Heyls willen ist gestiegen von den Himmeln/ und hat durch den heiligen Geist aus Maria der Jungfrauen Fleisch an sich genommen/ und ist Mensch worden. Er ist auch für uns unter Pontio Pilato gecreuziget worden/ hat gelitten/ und ist begraben/ und am dritten Tage/ laut der heiligen Schrift/ wiederumb auffgestanden. Er ist gen Himmel auffgefahren/ sitzet zur Rechten Gottes des Vatters/ und wird wiederumb kommen mit Glory und Herrlichkeit zu richten die Lebendigen und die Todten/ dessen Reichs kein Ende seyn wird. Ich glaube auch an den heiligen und lebendigmachenden Geist/ der vom Vatter und dem Sohn ausgehet/ der sambt dem Vatter und dem Sohn zugleich wird angebetet/ und geehret/ der geredt hat durch die Propheten. Ich glaube auch eine einige/ heilige/ Catholische und Apostolische Kirchen. Ich bekenne eine Tauff zur Vergebung der Sünden/ und erwarte die Auferstehung der Todten/ und ein Leben der künfftigen Zeit. Amen.

Ich glaube auch vestiglich/ und nehme an/ der heiligen Apostel/ und Catholischen Kirchen Lehr/ Ordnung und Satzungen. Die heilige Schrift verstehe und lasse ich zu/ in dem Verstand/ den die heilige Kirch unsere Mutter bisshero gehalten und noch hält/ deren da zugehöret/ von dem rechten Verstand und Auflegung der heiligen Schrift zu urtheilen/ und zu richten: Ich will auch gemelte Schrift allezeit nach der einhelligen Auflegung der heiligen Vätter verstehen und auflegen.

Ich glaube und bekenne auch/ das warhafftig und eigentlich sieben H. Sacrament des Neuen Gesetzes oder Testaments/ von Christo Jesu unserm Herrn eingesetzt und dem menschlichen Geschlecht sehr nützlich (wiewol nicht alle einem jeden Menschen zur Selig-

Selig

Seeligkeit nohtwendig) seyn / als die Tauff / die Firmung / das Sacrament des Altars / die Bus / die letzte Delung / die Priesterweyhe / und die Ehe / und das die Sacrament dem Menschen Guad mittheilen / aus welchen die Tauff / die Firmung / und die Priesterweyh / ohne grosse Gottslästerung / nicht mögen zum andermahl wiederholet werden.

Ich nehme auf / und an / alle bewährte und gewöhnliche Bräuwche und Ceremonien der Catholischen Kirchen / die sie in hochbestemter Sacramenten öffentlicher Reichung und Administration gebraucht.

Desgleichen glaub ich alles sammentlich und sonderlich / was von der Erbsünd / und Rechtfertigung des Süners / im allgemeinen Concilio zu Trient / zu glauben erkläret und beschloffen worden ist.

Item / glaube ich / das in der heiligen Mess / GOTT dem Herrn ein wahres eigentliches / und Veröohn / Opfer / für die Lebendigen und die Todten aufgeopffert werde ; das im Hochwürdigen Sacrament des Altars sey warhafftig / leiblich / und wesentlich der Leib und das Blut mit Seel und GOTTheit unsers HERRN JESU Christi : und das die ganze Substantz des Brods in den Leib / und die ganze Substantz des Weins in das Blut Christi verwandelt werde / welche Verwandlung die Catholische Kirch nennet Transubstantiationem , das ist Verwandlung einer Substantz in die andere.

Ich glaube auch / das unter einer Gestalt allein der ganze und unzertheilte Christus / und das wahre Sacrament seines Fronleichnambs / fruchtbarlich genossen / und seliglich empfangen werde.

Ich glaube vestiglich / das ein Fegfeuer sey / und das den Christo glaubigen Seelen / so allda abzubüssen verhoffet / durch Fürbitt / Almosen / und andere Gottselige Werck der Glaubigen geholffen werde.

Item / das man die lieben Heiligen / welche mit Christo regieren /

ren/ als Freunde Gottes/ und unsere selige Mitglieder/ ehren/ und anrufen solle / und daß sie auch Gott für uns bitten/ darzu auch/ daß ihre heilige Leiber und Heilthumb / als gewesene Werkzeug des heiligen Geistes / so wieder am Jüngsten Tag zu ewiger Glor^{ry} ersteheu werden / in Ehren zu haben seynd.

Ich glaube auch beständiglich / daß unser Herr Jesu Christi und seiner Mutter Maria / auch anderer lieben Heiligen Bilder und Gemähl / welche uns der Wohlthaten Gottes / und aller guten Exempel erinnern / zu haben / und zu behalten seynd / und daß man ihnen gebührende Ehr und Reuerentz erzeigen solle.

Item / ich glaube für gewiß / daß Christus unser lieber Herr / in der Kirchen den Gewalt des Ablass gelassen habe / und daß dessen Gebrauch dem Christlichen Volck hoch nützlich und heylsamb sey.

Ich erkenne auch die heilige Catholische Apostolische Römische Kirchen / für eine Mutter und Meisterin aller andern Kirchen.

Verheisse auch / und gelobe warhafftigen Gehorsamb dem Römischen Bischoffe / als der da ist des H. Petri / der Aposteln Fürsten / Nachkommer / und unser Herr Jesu Christi auf Erden Vicarius und Statthalter.

Desgleichen glaub ich auch / und nehme ungezweifelt an alles was von den heiligen Canonen und allgemeinen Concilien / und insonderheit von dem jüngst gehaltenen heiligen Concilio zu Trient / zu glauben für gehalten / gebotten / beschlossen und erkläret ist. Hergegen aber verwerffe / verfluche und verdamme ich alle Ketereyen / Irthumer / und Glaubens Spaltungen so von gemeldter Kirchen bisshero verworffen / verflucht und verdammet seyn.

Diesen wahren Catholischen Glauben / außserhalb dessen / niemand selig werden kan / den ich allhier zugegen freywillig bekenne und warhafftig glaube / denselben (wils Gott) will ich ganz unverleht / bis in meine Grube vestiglich und beständiglich halten und bekennen.

Ich will auch so viel mir möglich / allen Fleiß anwenden / damit dieser
dieser

dieser Glaub/ von meinen Unterthanen/ oder von denen/ welche meiner Sorg befohlen seyn/ gehalten/ gelehret und geprediget werde. Das verheisse/ gelobe und schwere ich N. also helffe mir die allerheiligste und unbegreifliche Dreyfaltigkeit / und alle Gottes Heiligen und Auserwöhlten/ Amen.

TITULUS V.

Forma Absolutionis Sacramentalis Hæretici.

Finitâ Professione Fidei, Professus facit professionem Sacramentalem, & Sacerdos ipsum absolvit formula sequenti.

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam eternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, et ego auctoritate ipsius, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, nec non sanctissimi Domini nostri Papæ N. mihi commissa, et hætenus nondum revocata, absolvo te ab omni vinculo excommunicationis, quoteneris propter hæresim, in qua vixisti: et incorporo te gremio sanctæ Matris Ecclesiæ, communioni fidelium, et participationi Sacramentorum eiusdem sanctæ Romanæ, Catholicæ et veræ Apostolicæ Ecclesiæ: deinde eadem auctoritate absolvo te ab omnibus peccatis tuis: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, Amen.

TITULUS VI.

Forma Absolutionis Sacramentalis Apostate à Fide.

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam eternam, Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Iesus Christus te absolvat, et ego auctoritate ipsius, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, nec non sanctissimi Domini nostri Papæ N. mibi commissa, ego te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, quam incurristi propter Apostasiam à Fide, et errores, quos fortassis etiam aliis tradidisti, et restituo te gremio sanctæ Matris Ecclesiæ, communioni fidelium, et participationi Sacramentorum eiusdem sanctæ Romanæ Catholicæ et verè Apostolicæ Ecclesiæ. Deinde eadem auctoritate ego te absolvo ab omnibus peccatis tuis: In nomine ✠ Patris, et ✠ Filii, et Spiritus ✠ sancti Amen.

TITULUS VII.

Forma absolutionis Religiosi Apostatæ extra Sacramentum.

Fratribus capitulariter congregatis in loco Capituli, Religiosus Apostata iussu Superioris genuflexus disciplinat se flagellis recitando Psalmum: MISERERE MEI DEUS, &c. Eo finito Superior surgit & dicit KYRIE ELEYSON, cæteris respondentibus CHRISTE ELEYSON,

SON, & dicto PATER NOSTER sub silentio, Superior intelligibili voce dicit sequentia.

Ÿ. *Et ne nos inducas in tentationem,*

R. *Sed libera nos à malo.*

Ÿ. *Saluum fac seruum tuum.*

R. *Deus meus sperantem in te.*

Ÿ. *Esto ei Domine turris fortitudinis.*

R. *A facie inimici.*

Ÿ. *Domine exaudi orationem meam.*

R. *Et clamor meus ad te veniat.*

Ÿ. *Dominus vobiscum,*

R. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, et hunc famulum tuum N. fratrem nostrum, quem Apostasia sententia ligat, miseratione tuae pietatis absolvat. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deindè Praeses Apostatam absolvat sequenti forma.

Authoritate Domini nostri Iesu Christi, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Sanctae Romanae Ecclesiae, Praelatorumque nostri Ordinis, mihi in hac parte commissa, ego te absolvo ab hoc vinculo excommunicationis, quò teneris et ligaris per apostasiam: et restituo te sanctis Sacramentis Ecclesiae, et communioni fidelium dispensando tecum in omni sententia irregularitatis, suspensionis et interdicti, si qua exinde innodatus teneris. In nomine Patris, † et Filii, † et Spiritus † sancti, Amen.

288
APPENDIX

*De iis quæ in accessu Episcopi ad Ecclesiam nostram, vel illo
præsente sub Divino Officio servanda vel facienda
sunt.*

1. **I**N primo accessu Episcopi ad Urbem vel Oppidum insignè sive
Dicecesis, etiam Clerus Regularis exemptus, processioni cum ex-
cipienti interesse debet : insuper, in signum debitæ Reverentiæ, ad-
mittitur ad osculum manuum ; si quid præterea desideretur, Cære-
moniarius Episcopi tempestive monebit : reliqua tunc agenda spe-
ctant ad Clerum sæcularem.

2. In primo accessu ad Ecclesiam nostram, totus Conventus cum
cruce se sistit ante fores Ecclesiæ, ibidem P. Guardianus pluviali indu-
tus cum profunda reverentia eidem præbet aspersorium, & Episco-
pus se, aliosque aspergit aqua benedicta. Postmodum ponitur thus
in thuribulum & more solito benedicitur, & prævia profunda reve-
rentia P. Guardianus, Episcopum stantem thurificat triplici ductu.
Deinde toto Conventu processionaliter præcedente Dominus Epi-
scopus ducitur ad genuflexorium pulcherrimo tapetæ ornatum.

3. Tum P. Guardianus, ut supra indutus accedet ad altare, & in
cornu Epistolæ stans versus Episcopum, cantabit :

ÿ. Protector noster aspice Deus.

R. Et respice in faciem Christi tui.

ÿ. Salvum fac, &c.

R. Deus meus sperantem in te.

ÿ. Mitte ei auxilium, &c.

R. Et de Sion tuere eum.

ÿ. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat, &c.

ÿ. Domine exaudi, &c.

R. Et clamor meus ad te veniat.

ÿ. Do-

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O R A T I O.

Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna solus, pretere super hunc famulum tuum, et cunctas Congregationes illi commissas, spiritum gratiæ salutaris; et ut in veritate tibi complacet, perpetuum ei rorem tuæ benedictionis infunde; Per Christum Dominum nostrum. Resp. Amen.

4. His dictis, Cantores intonant Antiph. vel Responsorium de Patrono Ecclesiæ cum Versiculo; interim Episcopus procedit ad cornu Epistolæ, & stans cantat orationem de eodem Sancto; deinde in medio altaris stans dat benedictionem solemnem. Ita in Pontificali Romano, de Ordine recipiendi Prælatum, & in Cæremoniali Episcoporum Romano, lib. 1. cap. 2.

5. Si Legatus vel Nuntius aut Episcopus vel Suffraganeus prima vice ad Ecclesiam nostram venturus est, Guardianus ab ipso requirat; an placeat, ut ad ostium Ecclesiæ nostræ more Romano recipiatur, & tunc prædicto modo procedatur. Simili modo Reverend. P. Minister Generalis Ordinis nostri juxta statuta generalia prima vice recipiendus est.

6. De iis quæ Episcopo solemniter celebrante facienda sunt.

SI Episcopus in Ecclesia nostra solemniter Missam dignabitur celebrare, aliquot diebus ante P. Guardianus rogabit, ut habere possit Cæremoniale Episcoporum, ex quo per Sacellanum Ministri de faciendis in Sacro erudiri possint; Cum nimis multa sint, & raro id fiat, ut ideo hic exprimere necessarium non videatur.

Hoc autem observandum, ut V. Sacramentum in Monstrantia non exponatur in illo altari in quo Episcopus celebrabit solemniter: si tamen subinde fiat, Episcopus nunquam sedet sub Missa, ut in Cæremoniali Episcop. lib. 1, cap. 12, monetur.

7. De

7. De Missa solemnī coram Episcopo celebratur.

SI Legatus, Nuntius vel Episcopus Missæ solemnī interesse velit, ad portā Conventus professionaliter excipietur eo modo, quo supra dictum est, sed absque TE DEUM, deducitur ante summum altare, ubi à cornu Evangelij parata erit sedes, ad quam tribus gradibus Episcopus ascendat, ut habetur in Cærem. lib. 1. cap. 13.

Reliqua in Missa solemnī servanda, cum etiam multa sint & ex Cæremionali Episcopi, diversis locis sumenda; ac raro in hac Provincia juxta Cæremonialem dictum practicetur, à Sacellano Episcopi, dum sacro solemnī Mitra & Pluviali vel Cappa Episcopali indutus interesse dignabitur, commodius requirentur.

8. De Missa privata coram Episcopo celebranda.

EPiscopus præfens Missæ per alium celebratæ, genuflectit super genuflexorio sibi parato ante medium altaris, vel è regione in cornu Epistolæ, nisi aliud situs loci suadeat.

De Ritu Celebr. Missam tit. 3. num. 2. *Celebraturus coram summo Pontifice, sistit se ante infimum gradum altaris à cornu Evangelij, ante ipsum summum Pontificem ubi genu flexus expectat donec benedictionem accipiat: accepta benedictione erigit se, & stans aliquantum versus ad altare, incipit Missam.*

A Papa petit Celebrans benedictionem, non ab aliis inferioribus Papæ, quibus profundè tantum inclinatur, ut infra: Minister autem tunc erit in cornu Epistolæ indutus superpelliceo.

Si autem sit coram Cardinale, Legato Sedis Apostolicæ, aut Patriarcha, Archiepiscopo & Episcopo, in eorum residentijs vel loco jurisdictionis: Episcopis datur hic honor in Ecclesijs etiam Regularium & exemptis intra suas Dioceses. Stans ante infimum gradum à cornu Evangelij, ut supra expectat: dato signo facit profundam reverentiam Pralato, & versus ad altare, incipit Missam.

Cum

Cum aliis Principibus & Prælati debet Sacerdos ita se gerere, ut eos quidem honoret, sed parcius quam prænominatos in Rubrica, puta antequam accedit ad altaris gradus, calicem tenens manibus ut supra, sese illis inclinet capite tecto. Idem præstare poterit in fine Missæ, recedens ab altaris gradibus, dum adhuc est in plano Capellæ.

Hæc jam dicta reverentia, quæ fit antequam Sacerdos accedat ad altare, à potiori facienda Prælati in Rubrica nominatis, & quidem capite detecto; ut praxis habet, quamvis Rubrica illius non meminerit; quam & faciet Minister, qui insuper toties, quoties Prælatum transit, eandem exhibebit.

N. 8. Sub Confiteor, ubi dicit Sacerdos *Vobis fratres*, dicat: *tibi Pater*, similiter in fine ubi dicit, *vos fratres*, dicat *te Pater*, quod dicens summo pontifici genuflectit, alijs Prælati profunde se inclinat.

N. 9. Cum Minister: & qui intersunt (etiamsi ibi fuerit summus pontifex) respondent Confiteor, dicunt *tibi Pater*, & *te Pater*, aliquantum conversi ad Celebrantem. Hoc advertat bene Minister, ne ipse se sicut Celebrans ad Prælatum convertat.

N. 10. Et cum dicit, *Oremus*, extendit manus.

N. 11. Et tunc si coram summo Pontifice aut alijs Prælati, ut supra celebret, facta summo pontifici genuflexione, alijs Prælati profunda reverentia, accedit ad medium altaris ante infimum gradum, & ibi incipit secreto: *Aufer à nobis ut in Ordine Missæ*. Et dum Sacerdos ascendit ad altare, Minister vadit ad locum ubi alias flectere solet.

Evangelio finito, liber Evangeliorum defertur deosculandus per Capellanum cotta indutum, qui Missæ assistit: & pariter post Agnus Dei ab eodem offertur ei pacis instrumentum, quod Episcopus osculatur: semper tamen Capellanus, sive Evangelium, sive pacem deferens observet, ne ullam prius reverentiam faciat versus Episcopum, aut alios, quam librum aut instrumentum pacis osculandum præbuerit.

Et si fortè cum Episcopo essent alii Prælati exteri seu etiam ipso majores, ut Archiepiscopus aut Cardinalis, vel alii, liber Evangelii dabitur osculandus semper majori seu digniori omnium, vel si essent plures
Oo. æquales

æquales, nulli (nisi Episcopus loci aliter ordinaret) Pax vero primo digniori, deinde aliis juxta ordinem. Ad Offertorium Episcopus non benedicet aquam, nec in fine dabit benedictionem, sed Celebrans, qui antequam in fine Missæ benedicat, faciet Episcopo profundam reverentiam, ut statim infra. Si Capellanus non adsit, Minister Missæ nec librum nec pacis instrumentum defert, nisi Episcopus aliter ordinaverit.

De Ritu Celebr. tit. 12. n. 3. Celebrans dicto: *Placeat tibi sancta Trinitas, &c. dicit, Benedicat vos omnipotens Deus, & convertens se ad summum Pontificem genuflexus, ad Cardinalem verò & Legatum vel alium ex supradictis Prælati, capite inclinato, quasi licentiam benedicendi petens, prosequitur: Pater & Filius † & Spiritus sanctus, benedicens astantes à parte, ubi non adest Pontifex, Cardinalis, Legatus aut Prælati prædicti. Si autem celebravit coram Patriarcha, Archiepiscopo, & Episcopo, extra eorum Provinciam, Civitatem vel Diocesim constitutis, eis absque respectu ut ceteris qui intersunt, more consueto benedicat.*

In aliis accessibus ad Divina, vel ipse Guardianus vel ex dignioribus Sacerdotibus superpelliceo & stola indutus ad portam Convenus vel Ecclesiæ prævia profunda reverentia præbet aspersorium, totaque Communitas, vel major pars ipsum reverenter excipiat lateraliter se sistendo in ordine & ad genuflexorium deducat.

QUALE

QUALE KYRIE PER ANNUM
CANTATUR.

KYrie duplex Maj. canatur in 2pl. fest. 1. & 2. class.
Kyr. dup. Min. in duplicibus Maj. & Min.
Kyr. semid. Maj. in semid. habentibus propr. antiph. ad
Laudes, & infra octavas nisi occurrat duplex.

Kyr. semid. Min. in semid.

Kyr. Dominicale in Dominicis si de iis sit Officium.

Kyr. Solemne in festis SS. Trium Ord. dupl. maj. min.
semidupl. & infra octav. eorundem nisi occurrat
dupl.

Kyrie de Domina in omnibus festis ejusdem, infra
Octav. etiamsi aliud festum occurrat. à festo S. Ste-
phani inclusivè usque ad Festum Epiph. exclusivè.
In festo Corporis Christi & infra Octav. etiamsi
festum occurrat. item diebus jovis si fiat de Vene-
rab. Sanctus & Agnus ; semidup. maj. nisi digni-
tas festi aliud requirat.

Kyrie Pasch. in Dominica Lætare, toto temp. Pasch.
(exceptis diebus quibus cantandum Kyrie, Ang.)
Sanctus & Agn. semiduplex maj. nisi occurrat di-
gnius.

Kyrie Ang. in festis SS. Trium Ord. primæ & secundæ
class. in fest. Ss. Ang. Agnetis, Coecil. & Cath. in 1.

Missa Nativit. Domini, in renovat. stud. & in fine.
in votivo Sacro solemni de Spiritu Sancto & SSma
Trinit.

Kyr. Ant. in fest. S. Ant. per octav. nisi duplex occurrat.
diebus martis licet aliud 2pl. occurrat. quando in
mense fit. de S. Ant. erit kyrie solemne.

In Miss. vot. Capitul. 1. Ang. 2. dupl. maj. 3. de B. Virg.
4. Anton

FINIS.

INDEX
class. in fest. S. Ag. Agnes, Cecil. & Cath. in r
primæ & secundæ
T. Trium Ord. in festis S. Trinitatis & secundæ
g. in festis S. Trinitatis & secundæ
g. in festis S. Trinitatis & secundæ
g. in festis S. Trinitatis & secundæ